

HỘI ÁI-HỮU BIÊN-HOÀ

Website: <https://www.bienhoatx.com>

Email liên lạc: datlam1951@yahoo.com

Hội Ái-Hữu Biên-Hoà hân hạnh giới thiệu đến quý vị bài: **Lam Phương – Người Nghệ Sĩ Tài Hoa, Đa Tình** của **Huỳnh Công Ân**. Hội chân thành cảm tạ giả. Kính mời. **Trân trọng**

Nhạc sĩ Lam Phương

Lam Phương **Người Nhạc Sĩ Tài Hoa, Đa Tình**

Chỉ tồn tại 21 năm ngắn ngủi trong chiều dài hơn 4 ngàn năm lịch sử, chế độ Việt Nam Cộng Hoà đã để lại những di sản giáo dục, văn hoá, nghệ thuật mà hơn nửa thế kỷ qua chế độ Cộng Sản cố tình vùi dập, phá huỷ nhưng không thành công. Một trong những di sản đó là **âm nhạc**.

Âm nhạc miền Nam với những nhạc sĩ tài danh đã để lại cho đời những tuyệt tác sống mãi với thời gian dù bị chế độ Cộng Sản cấm đoán, kiểm duyệt. Một trong những nhạc sĩ đó là Lam Phương.

Lam Phương tên thật là Lâm Đình Phùng, sinh ngày 20 tháng 3 năm 1937 tại làng Vĩnh Thanh Vân, quận Châu Thành, tỉnh Rạch Giá (nay là phường Rạch Giá, tỉnh An Giang). Nội tổ của ông vốn là người Hoa, bỏ nước sang Việt Nam lập nghiệp trong đợt di dân ồ ạt của người Hoa chống đối với nhà Mãn Thanh. Đời ông nội của ông đã bắt đầu lại ở Việt Nam. Lam Phương là con đầu lòng, lớn lên với mẹ và năm người em trong cảnh nghèo nàn xơ xác. Cha ông đã bỏ đi theo người đàn bà khác từ lúc ông còn nhỏ.

Năm 10 tuổi, mẹ gửi ông lên Sài Gòn học, sống ở nhà người bác ruột. Ông bắt đầu tự mày mò học nhạc, rồi may mắn được nhạc sĩ Hoàng Lang và nhạc sĩ Lê Thương chỉ dẫn. Bút danh Lam Phương do ông lấy từ hai chữ trong tên thật của mình là Lâm và Phùng với ý nghĩa "hướng về phương trời màu xanh hy vọng".

Ca khúc đầu tay của ông là bài Chiều Thu Ấy, viết vào năm 15 tuổi. Ông vay tiền của bạn bè để mượn nhà in in nhạc bướm, sau đó thuê xe chở nhạc đi bán lẻ khắp Sài Gòn. Thời gian đầu sáng tác, ông gặp rất nhiều khó khăn về tài chính khi thường xuyên phải vay tiền những người bạn của mình để tự phát hành các tác phẩm âm nhạc.

Thành công với tác phẩm đầu tay, Lam Phương càng miệt mài sáng tác. 3 năm sau, Lam Phương tung ra hàng loạt ca khúc viết về quê hương, trong đó nổi tiếng nhất là **Khúc Ca Ngày Mùa** được hầu hết các trường học ở vùng Đồng bằng sông Cửu Long chọn để dạy cho học trò ca múa.

Năm 1958, Lam Phương nhập ngũ Quân Lực Việt Nam Cộng Hoà. Trở về dân sự một thời gian thì được lệnh tái ngũ, gia nhập Đoàn Văn Nghệ Bảo An. Sau khi đoàn này giải tán, ông tham gia

Ban Văn Nghệ Hoa Tình Thương; và sau cùng là Biệt Đoàn Văn Nghệ Trung Ương cho đến ngày Sài Gòn thất thủ.

Sáng ngày 30 tháng 4 năm 1975, ông và gia đình lên tàu Trường Xuân để tị nạn mà không kịp mang theo tài sản gì. Sau đó, ông được chuyển đến định cư tại Virginia, Hoa Kỳ, nhưng ông lại chuyển về Texas, rồi California. Để có tiền nuôi vợ con, Lam Phương phải làm đủ thứ nghề, từ lau sàn nhà, dọn dẹp cho hãng Sears, đến những việc nặng nhọc như thợ mài, thợ tiện ... Sau khi cuộc sống nơi xứ người dần ổn định, cứ mỗi cuối tuần ông cố gắng thu xếp thuê một quán ăn làm sân khấu ca nhạc kịch để bạn văn nghệ gặp nhau, để Túy Hồng và ông có cơ hội sống lại với nhạc kịch.

Túy Hồng

Sau khi ly dị với Túy Hồng, ông rời sang Paris. Sang đây, ông làm công cho một tiệm tạp hoá, quét dọn, đóng gói, khâu vá,... Cho đến một ngày, ông gặp được một tình yêu mới và ông đã kết hôn với người phụ nữ tên Cẩm Hường, một giai nhân ở Tây Đô, vợ cũ của kép Thành Được; thế nhưng, người này rồi cũng bỏ ông mà theo người khác.

Cẩm Hường

Năm 1995, Lam Phương trở về Mỹ và kết hôn với một phụ nữ khác. Ngày 13 tháng 3 năm 1999, ông bị tai biến mạch máu não và liệt nửa người. Thời gian này, ông gặp rất nhiều khó khăn nhưng cũng nhận được vô vàn tình cảm. Từ chuyện người em gái bỏ cả cửa hàng ăn bên Pháp bay sang Mỹ để chăm sóc cho anh; đến chuyện một người yêu nhạc từ bên Úc mua cho ông một căn nhà và ngày nào cũng gọi điện để bắt ông phải nói chuyện. Bà còn đến tận nơi, vớt chiếc xe lăn ra xa để bắt ông tự đi. Những tình cảm đó giúp nhạc sĩ Lam Phương đã dần bình phục, dù không thể được như xưa.

Lần xuất hiện hơn thập niên qua, vào tháng 8 năm 2016, ông cùng đoàn nghệ sĩ của Trung Tâm Thuý Nga sang Singapore thực hiện: Chương Trình Tình Ca Lam Phương Tại Singapore.

Ông qua đời vào ngày 22 tháng 12 năm 2020 tại Fountain Valley, California, sau thời gian dài điều trị bệnh tim và tai biến, hưởng thọ 83 tuổi.

Nhạc của Lam Phương có thể phân thành:

-Dòng Nhạc Trăn Trở Về Tình Hình Đất Nước với các tác phẩm:

Chuyến Đò Vỹ Tuyến, Nhạc Rừng Khuya, Đoàn Người Lữ Thứ, Nắng Đẹp Miền Nam nói về cuộc di cư từ Bắc vào Nam năm 1954; hay Bức Tâm Thư, Tình Anh Lính Chiến, Chiều Hành Quân...tuyên dương tình thần yêu nước của thanh niên miền Nam khi lên đường nhập ngũ để bảo vệ tự do.

Bạch Yến

-Dòng Nhạc Tình Yêu như các bản nhạc: Thành Phố Buồn, Tình Bơ Vỡ, Duyên Kiếp, Thu Sầu, Trăm Nhớ Ngàn Thương, Biển Tình, Phút Cuối, Ngày Buồn...Một trong những bóng hồng ẩn hiện trong những bản tình ca đó là ca sĩ Bạch Yến, mỗi tình đơn phương đầu tiên của ông. Mỗi tình đơn phương thứ hai là với ca sĩ Minh Hiếu

Minh Hiếu

Sau khi tìm được hạnh phúc với Tuý Hồng ông đã viết Ngày Hạnh Phúc, bản nhạc được Đài Phát Thanh Quân Đội làm nhạc nền cho Chương Trình Gia Bình. Đó là thời kỳ huy hoàng nhất của Lam Phương sáng tác nhạc, và Tuý Hồng trình diễn kịch trên đài truyền hình số 9. Mỗi sáng tác đem về cho Lam Phương bạc triệu, riêng với bản Thành Phố Buồn, ông kiếm được 12 triệu (tiền Việt Nam Cộng Hoà).

Biến cố 30/4/1975, là một ngã rẽ cuộc đời của những người miền Nam trong đó có nhạc sĩ Lam Phương. Từ một người giàu có, nhà lớn, xe sang, tiền nhiều trong trương mục ngân hàng, Lam Phương rời quê hương bỏ lại tất cả. Đó cũng là nguyên nhân sự gãy đổ gia đình của ông.

-Dòng Nhạc Sâu Tình, đau khổ khi định cư ở Mỹ là các bản nhạc: Điên, Mất, Tiếc... trong đó nổi tiếng nhất là hai bài Lầm và Say.

-Dòng Nhạc Tình trở lại ở hải ngoại, cụ thể là ở kinh đô ánh sáng Paris, Pháp Quốc với những bản nhạc vui, tràn đầy hạnh phúc như Mùa Thu Yêu Đường, Bé Yêu, Bài Tango Cho Em, ...

Nhưng rồi "**Tình Vẫn Chưa Yên**" là nhạc phẩm đánh dấu một lần nữa Lam Phương đánh mất tình yêu.

Từ chốn quê hương với hào quang rực rỡ đến nơi hải ngoại trong thân phận kẻ lưu vong, người nhạc sĩ tài hoa, đa tình đã vương vấn với nhiều người đẹp và sau cùng sống với bệnh tật và cô đơn.

Tuy nhiên, một nỗi niềm canh cánh bên lòng là mong có một ngày trở lại quê hương như trong hai bài Đường Về Quê Hương và Chiều Tây Đô.

Ông mất đi mà không bao giờ thực hiện được ước mơ ngày trở về. Cuối cùng, gia đình Lam Phương đã nhờ nghệ sĩ hài Việt Hương đem tro cốt về Việt Nam.

Huỳnh Công Ân